

Reisgids Digitaal Leermateriaal

Een praktische wegwijzer

De Reisgids Digitaal Leermateriaal wordt eind november bij Beeld en Geluid in Hilversum gelanceerd. Het is een praktische wegwijzer met bronnen, werkvormen, tools en rolmodellen voor digitaal leermateriaal in de dagelijkse onderwijspraktijk. Louis Hilgers nam het initiatief.

DOOR THEO LOUWERS FOTO WIJNAND VAN LIESHOUT

'De Reisgids Digitaal Leermateriaal wil docenten en ouders in het basis- en voortgezet onderwijs in het Nederlands taalgebied (Nederland, Vlaanderen, Curaçao, Aruba, Caribisch Nederland en Suriname) een wegwijzer bieden naar bronnen voor digitaal leermateriaal', legt Louis Hilgers uit. 'Het boek en de webapp bieden handreikingen, zoals een overzicht van bronnen en beschrijvingen van didactische werkvormen. Ook handreikingen voor het zelf maken en arrangeren van digitaal leermateriaal, gebaseerd op beschikbare tools en applicaties, maken deel uit van het project.'

Crowdsource

Hilgers kreeg het idee toen hij op Curaçao het onderwijs verder wilde helpen. 'Leerkrachten willen meer doen met digitaal leermateriaal, maar er is al zoveel. Hoe vind je het en als je hebt gevonden wat je zoekt, hoe ga je er dan mee om? De Reisgids en de bijbehorende webapp moeten leerkrachten daarbij helpen en ondersteunen. Iedereen die affiniteit heeft met onderwijs wordt opgeroepen voorbeelden in te dienen via het crowdsource principe. Er is een redactieteam opgezet en er is inbreng van de experts, die gelieerd zijn aan het project.'

Noodzakelijke stap

Arno Coenders is als programmamanager vrijwel

vanaf het begin betrokken bij de Reisgids. 'Wij willen het onderwijs als het om digitaal leermateriaal gaat een noodzakelijke stap laten maken. Leerkrachten zien door de bomen het bos niet meer. Er zijn talrijke verschillende platforms. Wij misten een collectief waar alles wordt verzameld. Door de bronnen, werkvormen en tools aan te bieden kunnen leerkrachten zelf de stap op het digitale veld zetten. Zo vallen de puzzelstukjes samen. Ook brengen we leerkrachten in contact met inspirerende mensen, de rolmodellen. De rolmodellen zijn portretten van leraren die met enthousiasme digitaal leermateriaal op passende wijze inzetten in de dagelijkse lespraktijk. Tevens willen ze hun ervaringen delen.'

Springplank

Alex-Jan Sigtermans is vicevoorzitter van de stichting en technisch adviseur. 'Als 21-jarige student werd ik er bij betrokken. Louis stelde voor dat ik met mijn technische kennis de digitale component (webapp) zou aansturen. Inmiddels ben ik medeprojectleider. Ik neem liever niet het woord project in de mond. Het is een initiatief, dat continu verandert. De Reisgids Digitaal Leermateriaal blijft groeien en wordt aangevuld vanuit de crowd.'

Sigtermans noemt het boek een springplank. 'Alle scholen in het Nederland, Vlaanderen, de voorma-

lige Antillen en Suriname (PO én VO) ontvangen begin december een gratis boek. Boeken (€9,95) kunnen worden bijbesteld en het gebruik van de website is gratis. De opbrengst wordt gebruikt om het initiatief te verduurzamen. Wij benaderen leerkrachten, die met digitaal leer materiaal willen werken, van onderaf. Op de website worden alle lijnen met elkaar verbonden. Het is een totaalbenadering: alle puzzelstukjes komen er bij elkaar.' Volgens Sigtermans wordt alle content gefilterd en gecontroleerd door een redactie. 'Via een vast format kan content worden aangeboden. Wij willen voorkomen dat er materiaal wordt ingestuurd dat meer het karakter heeft van een verkooppraatje.'

Werkvormen

Amy Franken is onderwijskundige en hield zich vooral bezig met de werkvormen.

'Ik heb me voor dit project als auteur en adviseur voornamelijk bezig gehouden met één onderdeel: leraren zich bewust laten worden waarom ze eigenlijk digitaal leer materiaal willen gebruiken. De vraag achter de vraag, zeg maar. Je wilt iets met YouTube, maar wat wil je er als leerkracht mee bereiken? Om een reis te kunnen maken en je doel te be-

reiken, zijn er verschillende werkvormen mogelijk. Als je op reis gaat, is het voor je voorbereiding handig te weten hoe lang je gaat? Reis je alleen of in een groep? Is het koud of tropisch warm? Op basis daarvan maak je bepaalde keuzes. Als ik die metafoor doortrek naar het onderwijs, bepaal je op basis van deze factoren bij je leerdoel een werkvorm. Wat wil je ermee bereiken? Voor wie? Welke digitale tools zou je hierbij kunnen inzetten. En wanneer tijdens de reis zou je deze inzetten? Zo zijn er zeven leeractiviteiten waar je werkvormen kunt gebruiken. Sommige werkvormen lenen zich specifiek voor een bepaald lesonderdeel zoals reflecteren of evalueren. Andere kun je in verschillende onderdelen inzetten. In het boek vinden leraren meer theorie achter dit verhaal. Op de website hebben we een mooie verzameling gemaakt van verschillende voorbeelden van werkvormen. Samen met stichting Beeld en Geluid hebben we daarom de Werkvormenplanner ontwikkeld. We geven voorbeelden wanneer tijdens een les een werkvorm kan worden ingezet en hoe

je dit in het primair en voortgezet onderwijs kunt doen. En we geven aan welke tools er zijn om deze werkvorm uit te voeren. Leraren kunnen er hun eigen draai aan geven. Werkvormen zijn vak- en leerjaaroverstijgend. De leraar of leerlingen bepalen zelf hoe ze een werkvorm kunnen inzetten om dat leerdoel te bereiken.'

Reisgenoten

De uitgebreide Reisgids Digitaal Leer materiaal wordt door tal van organisaties, instellingen en bedrijfsleven een warm hart

toege dragen. Sigtermans: 'We noemen dat onze reisgenoten. Zij staan achter het doel dat we ons hebben gesteld en geven hiermee tevens hun visie op digitaal leer materiaal. Als straks het boek en de website zijn gelanceerd, verwachten wij dat er nog veel meer organisaties aanhaken. Dit leidt tot een sneeuwbal effect.'

Alle scholen ontvangen begin december gratis de Reisgids Digitaal Leer materiaal. Boeken (€9,95) kunnen worden bijbesteld en het gebruik van de website is gratis. De opbrengst wordt gebruikt om het initiatief te verduurzamen.

www.ReisgidsDigitaalLeer materiaal.org